

**THE OPEN GOVERNMENT PARTNERSHIP
NATIONAL ACTION PLAN FOR ALBANIA
2020 – 2022**

**PRE-CONSULTATION REPORT FOR
COMPONENT 4: ‘FISCAL TRANSPARENCY’**

I. Hyrje dhe Historiku

Shkurtimisht përshkruajë objektivi i përgjithshëm i komponentit dhe nën-komponentët e:

Komponenti 'transparencës fiskale' do të jetë një të komponentëve të katërt të Planit të Veprimit të Partneritetit të Qeverisë së Hapur 2020-2022. Ky komponent do të drejtohet nga Ministria e Financave dhe Ekonomisë dhe do të përfshijë masa prioritare në dy Objektiva Specifikë: Transparenca në Buxhet dhe Transparenca mbi të Ardhurat.

Përshkruaj shkurtimisht sfidat e së kaluarës dhe ato aktuale që kanë penguar angazhimin e palëve të interesuara në të kaluarën në temën e përbërësit:

Duke marrë parasysh vlerësimin ndërkombëtar, Shqipëria duhet të punojë më shumë në rritjen e transparencës fiskale.

Sipas OBI (Indeksi i Buxhetit të Hapur) rezultati 2019: Transparenca: 55/100; Pjesëmarrja Publike: 7/100; Mbikëqyrja e buxhetit: 65/100. Disa rekomandime kanë ngelur për këto tre tema, siç janë: Për të përfshirë informacionin mbi politikat dhe detajet shtesë të rrezikut fiskal në Raportin e Fundvitit Përfshini informacione mbi politikat dhe detaje shtesë të rrezikut fiskal në Raportin e Fundvitit; Për të forcuar më tej pjesëmarrjen e publikut në procesin e buxhetit; Parlamenti i Shqipërisë siguron mbikëqyrje adekuate gjatë fazës së planifikimit të ciklit buxhetor dhe mbikëqyrje të kufizuar gjatë fazës së zbatimit. Për të përmirësuar më tej mbikëqyrjen; për të forcuar pavarësinë dhe për të përmirësuar mbikëqyrjen e auditimit nga Kontrolli i Lartë i Shtetit Shqiptar.

Po ashtu, duke marrë parasysh mangësitë e identifikuar nga Mekanizmi i Pavarur i Raportimit (IRM) 2018-2020 në raportin Progresi i Shqipërisë mbi kriteret e pranueshmërisë për OGP, një nga çështjet kryesore që kërkon përpjekje për përmirësim është Angazhimi i Qytetarëve.

Çfarë hapash janë ndërmarrë për të adresuar këto sfida?

Transparenca Fiskale ka qenë në fokus të Qeverisë së Shqipërisë dhe pjesë e përpjekjeve të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë, kryesisht në vitet e fundit, duke marrë parasysh bashkëpunimin tonë dhe ndjekjen e rekomandimeve të FMN-së, rezultateve dhe rekomandimeve të OBI-së, gjetjeve të BE-së etj. Shumica e përpjekjeve tona janë përmbledhur në Strategjinë e Menaxhimit të Financave Publike 2014-2020, si pjesë e shtyllës 4 'Raportimi i qeverisë transparente' dhe aktualisht në Strategjinë e rishikuar të MFP-së 2019-2022 si pjesë e Objektivit Specifik 5 'Transparenca e Financave Publike'. Po ashtu, transparenca ka qenë pjesë e planit të veprimit të OGP 2018-2020 dhe aktualisht, ne jemi duke punuar për të adresuar sfidat ekzistuese në planin e ri të punës të OGP 2020-2022.

II. Metodologjisë

II.1. ***Hartimi i Studimit të:***

Pyetjet e përfshira (bashkëngjitni si aneks nëse preferohen dhe diskutoni pyetjet në terma të përgjithshëm)

Anketa për Transparencën Fiskale e përgatitur nga MFE, përfshin 7 pyetje, të paraqitura si më poshtë:

1. Vlerësoni transparencën fiskale në vendin tonë
2. A ka transparenca fiskale ndryshoi për Shqipërinë me kalimin e kohës?
3. Disponueshmëria publike e dokumenteve buxhetore në Shqipëri
4. Sa e plotë është përmbajtja e dokumenteve kryesore buxhetore që Shqipëria i vë në dispozicion të publikut?
5. Pjesëmarrja e publikut në Shqipëri në procesin e buxhetit
6. Sa duhet të punojë Ministria e Financave dhe Ekonomisë për të rritur shkallën e mundësive të pjesëmarrjes së publikut në procesin e buxhetit
7. Propozoni 1 deri në 5 masa prioritare që Shqipëria duhet të ndërmarrë menjëherë në mënyrë që të për të rritur transparencën tonë fiskale (transparenca e buxhetit dhe / ose transparenca e të ardhurave). Ju lutemi renditini nga 1 = më i rëndësishmi (Prioritet i lartë) në 5 = më pak i rëndësishëm (me përparësi të ulët).

Pse u zgjodhën këto pyetje:

Me qëllim për të marrë reagime nga qytetarët (përmes OSHC-ve, përfaqësuesve akademikë), MFE ka përgatitur disa pyetje që pasqyrojnë sfondin e transparencës fiskale në Shqipëri. Shumica e pyetjeve të përfshira në sondazh bazohen në rezultatin e Anketës së Buxhetit të Hapur dhe fushat e mëposhtme për përmirësim të mëtejshëm.

Cili është rezultati i shpresuar i studimit:

Shpresojmë që ai studim të plotësohet nga të gjitha OShC-të e ftuara dhe kryesisht presim të marrim kontributin e OSHC-ve për masat e propozuara që Qeveria e Shqipërisë duhet të ndërmarrë për të përmirësuar më tej transparencën fiskale.

II.2. *Përzgjedhja e palëve të interesuara:*

Si u zgjodhën palët e interesit?

OShC-të e zgjedhura bazohen në bashkëveprimin në kuadrin e reformës së MFP-së dhe duke marrë parasysh të gjitha OShC-të e listuara nga Agjencia për Mbështetjen e Shoqërisë Civile, duke u përqëndruar në OSHC-të që mund të mbulojnë çështjet ekonomike dhe financiare të shtetit.

Cilët palë të interesuara u kontaktuan dhe pse?

Pasi të kemi finalizuar listën me OShC-të e zgjedhura, siç u përmend më lart, ne kemi kontaktuar dhe ftuar të gjitha OShC-të që ne i konsideronim të rëndësishëm për këtë komponent dhe mund të bashkëveprojmë në konsultim.

III. Gjetjet fillestare

Përmbledhje e reagimeve nga palët e interesuara:

Nga para-konsultimi i kryer për komponentin e Transparencës Fiskale, i njoftuar përmes komunikimit elektronik (email dhe njoftim në faqen e internetit të OGP), nga sondazhet e përfunduara deri më tani, nuk ka rezultuar pjesëmarrje e lartë e OSHC-ve në procesi Kjo është një nga sfidat kryesore në lidhje me transparencën në vendin tonë, dhe rezultate të tilla priteshin (5 studime të përfunduara).

Çështjet kryesore të identifikuara nga palët e interesuara:

Nga studimi ka rezultuar që qytetarët që janë përgjigjur mendojnë se transparencja e përgjithshme fiskale është e ulët dhe Qeveria e Shqipërisë duhet të punojë më shumë për të rritur transparencën.

Për shembull, për pyetjen e parë, shumica e përgjigjeve tregojnë raport të ulët të transparencës fiskale në vendin tonë, si dhe në lidhje me progresin e transparencës fiskale të ndryshuar me kalimin e kohës, tregohet progres i ulët.

Lidhur me disponueshmërinë publike të dokumenteve buxhetore, përgjigjet tregojnë se në Shqipëri ka një nivel të moderuar dhe duhet shumë më shumë punë për të përmirësuar përmbajtjen dhe cilësinë e tyre dhe transparencën e përgjithshme fiskale në vend. Po ashtu, ka mbetur një sugjerim për masat e propozuara që Qeveria e Shqipërisë duhet të përqendrohet në këtë plan tre-vjeçar. Përgjigja e hollësishme janë paraqitur në tabelën 1, aneks 2.

Rekomandimet kryesore nga palët e interesuara:

Rekomandimi i dhënë nga përgjigjet e OSHC-ve janë:

1. Rritja e angazhimit të qytetarëve në procesin e buxhetit
2. Për të publikuar kontrata koncesionare.
3. Pjesëmarrja e publikut në Shqipëri në procesin e buxhetit
4. Thjeshtoni përmbajtjen e dokumenteve kryesore buxhetore

Fushat e rekomanduara për t'u përqëndruar në fazat e ardhshme:

Rekomandimi i dhënë më lart, jepet si sugjerim për përmirësime të mëtejshme në fazat e ardhshme.

IV. Mangësitë identifikuara

Kufizimet e përgjigjet / nënpërfaqësimin e palëve të interesuara:

Përgjigjet e dhëna përmes sondazhit janë gjithëpërfshirëse, edhe pse mund të përmbajnë paragjykime optimiste / pesimiste, prapëseprapë ato janë shumë të dobishme për procesin tonë pasi ato paraqesin kontributin e OSHC-ve në emër të qytetarëve shqiptarë.

Diskutim mbi mos përgjigjet:

-

Çdo paragjykim i përgjigjeve:

-

V. Përgatitjet për fazën tjetër

Çfarë do të bëhet për të përmirësuar angazhimin në fazat e ardhshme?

Pavarësisht parakonsultimit - si hapi i parë, i cili u njoftua në faqen e internetit të OGP, pas kësaj faze, u mbajt një takim konsultimi me OSHC në 15 shtator, (bashkëngjitur njoftimit të OSHC), nëse pjesëmarrja ishte gjithashtu në një nivel të ulët.

Njoftim për
konsultim të Planit t

2. Njoftim për
konsultim të Planit t

Gjatë takimit të parë të konsultimit, përfaqësuesve të OShC-ve u pyetën për sugjerime, komente, rekomandime dhe një nga përfaqësuesit - znj. Esmeralda Hoxha nga GADC përgëzoi Ministrinë e Financave për këtë iniciativë dhe uroi një proces të suksesshëm. Përfaqësues të tjerë dërguan gjithashtu mesazhe të shkruara me fjalë të ngrohta dhe dëshira për një proces të suksesshëm.

Konsultimi tjetër është planifikuar brenda shtatorit (ndoshta në shtator, 30). Sapo të kemi një plan të veprimit të konsoliduar, ne do të njoftojmë OSHC-të për konsultimin e ardhshëm.

Takimi përfundimtar do të jetë komiteti i MFP-së, shpresojmë që brenda tetorit (sepse varet nga agjenda e MFP-së) për të aprovuar masat prioritare të përfshira në planin e veprimit të OGP-së 2020-2022 për përbërësin e transparencës fiskale.

Si do të sigurohet bashkëpunimi me takimet?

Përmes ndjekjes së procesit të konsultimit dhe disa takimeve, MoFE do të angazhohet të përfshijë OShC-të për të kontribuar në rritjen e transparencës fiskale në Shqipëri. Pjesëmarrja e OShC-ve është një nga çështjet kryesore në fokus gjatë këtij procesi.

Çfarë hapash do të ndërmerren për të nxitur angazhimin nga palët e interesuara?

Një nga masat e rëndësishme që ne propozuam të përfshijmë në komponentin e Transparencës Fiskale është 'Për të rritur angazhimin e qytetarëve' prandaj hapat specifikë do të elaborohen në rezultatet / aktivitetet në planin e veprimit.

VI. Shtojca 1: Dëshmia e Angazhimit të Palëve të Integruara

Bashkangjitur është lista e detajuar në excel me OShC-të e kontaktuara

Organizata e Shoqërisë Civile Kontaktuar i Kontaktuar	Person inë	Titullin e Personit të Kontaktit Titulli isë	PalësInteres it (OJQ, Bashkimi, Universiteti, Bashkëpunimi i Sektorit Privat, etj.)	Data e Kontaktimit	A iu përgjigjën?	Data e përgjigjur	Shënime shtesë
GADC	Esmeralda Hoxha	Koordinatori i Projektit Aleanca Gjinore për Qendrën e Zhvillimit	OSHC	10 shtator 2020	Po	11 shtator 2020	Merr pjesë në takimin e parë.
GADC	Marinela Seitaj	Koordinatorre Aleanca Gjinore për Qendrën e Zhvillimit	OSHC	10 Shtator 2020	Po	11 Shtator 2020	Përfundoi sondazhin dhe konfirmoi të njëjtin propozim në takimin e konsultimit
	-	-	OSHC	10 Shtator 2020	Po	13 Shtator 2020	Përfundoi sondazhin në mënyrë anonime
	-	-	OShC	10 Shtator 2020	Po	15 Shtator 2020	Përfundoi sondazhin në mënyrë anonime
	-	-	OSHC	10 Shtator 2020	Po	23 Shtator 2020	Përfundoi sondazhin-anonim
	DropShutina		-Co-plan				Merita Toska Merr pjesë në takimin e 1-rë.
	Anisa Feshtimorë		OSHC-të				pjesë në takimin e parë.

VII. Shtojca 2: Rezultatet të dhënave

Tabela 1: Anketa nëe transparencës fiskale

përgjigjet	1	2	3	4	5
Data	9:17:41 9-11-2020 9:48:51 9-13-2020 22:30:58		9-11-2020	9 -15-2020 9:53:56	9/23/2020 11:50:05
1. Vlerësoni transparencën fiskale në vendin tonë	1	1	1	3	3
2. A ka ndryshuar transparenca fiskale për Shqipërinë me kalimin e kohës?	1	1	2	3	3
3. Disponueshmëria publike e dokumenteve buxhetore në Shqipëri	3	3	5	7	3
4. Sa e plotë është përmbajtja e dokumenteve kryesore buxhetore që Shqipëria i vë në dispozicion të publikut?	1	1	4	6	4
5. Pjesëmarrja e publikut në Shqipëri në procesin e buxhetit	0	0	1	3	2
6. Sa duhet të punojë Ministria e Financave dhe Ekonomisë për të rritur shkallën e mundësive të pjesëmarrjes së publikut në procesin e buxhetit	5	5	5	4	4
7 Propozoni 1 deri në 5 masa prioritare që Shqipëria duhet të ndërmarrë menjëherë për të rritur transparencën tonë fiskale (transparenca e buxhetit dhe / ose transparenca e të ardhurave). Ju lutemi renditini nga 1 = më i rëndësishmi (Prioritet i lartë) në 5 = më pak i rëndësishëm (me përparësi të ulët).	Rritja e angazhimit të qytetarëve në procesin e buxhetit	Publikim i kontratave koncesionare;	Rritja e angazhimit të qytetarëve në procesin e buxhetit	Pjesëmarrja e publikut në Shqipëri në procesin e buxhetit	Thjeshtoni përmbajtjen e dokumenteve kryesore buxhetore
Opsionale: Ju mund të plotësoni kontaktin tuaj me email dhe / ose emrin e OSHC-së që ju përfaqësoni	marinela.seitaj@live.com - Qendra për Zhvillimin e Alliances Gjinore (GADC)				

Burimi i Verifikimit: Ministria e Financave dhe Ekonomisë (2020)¹

¹ studim i është botuar në faqen e internetit të OGP: <https://docs.google.com/forms/d/1pHHZE3sZgrs89GzrW6MKG1nQoqoC6IddIcuxjJEGFA/edit#responses>